

Thorstein Olaf Sørby

thorsteinsoby@gmail.com

Saksbehandler, innvalgstelefon

Gunnar Bjar, 69247120

Tillatelse til hogst i Gjølssjøen naturreservat

Statsforvalteren gir dispensasjon fra verneforskriften for Gjølssjøen naturreservat for hogst innenfor reservatets grenser på eiendommen Botner. Tillatelsen gis i forbindelse med hogst utenfor reservatet og gjelder hovedsakelig uttak av gran. Det skal bl.a. settes igjen en kantsone med løvvegetasjon langs vannet.

Bakgrunn for saken

Vi viser til befarings på Botner 25.05.21. Under befaringen redegjorde du for planene om hogst av gran i skogen sør for gården. Et belte langs sjøen med en bredde på ca. 15-30 meter ligger her innenfor reservatgrensen. Skogbildet er det samme i og utenfor reservatet, med en stor andel gran, men også noe furu og løvtrær. Ytterst mot vannet er det en smal sone som er dominert av løvtrær.

Stedet brukes en del til friluftaktiviteter. Hensikten med hogsten er å skape en åpnere og lysere skog.

Lovgrunnlag

Statsforvalteren er forvaltningsmyndighet for Gjølssjøen naturreservat. Vi forvalter verneområdet etter en egen forskrift med bestemmelser som sier noe om formålet med vernet, og hvilke tiltak og aktiviteter som er tillatt, forbudt eller som krever tillatelse.

Forskrift om vern av Gjølssjøen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon av 08.05.1992. Formålet med verneområdet er å bevare et viktig våtmarksområde og en interessant innsjøtype med vegetasjon, fugleliv og annet dyreliv som naturlig er knyttet til området. Gjølssjøen er hekkeplass for kravfulle arter, dels med sparsom forekomst i fylket og landet ellers. Det er også et viktig trekkområde.

I henhold til verneforskriften kap. IV nr. 1 er all vegetasjon i vann og på land vernet mot enhver form for skade og ødeleggelse.

Verneforskriften har bl.a. følgende bestemmelser om hogst:

I henhold til kap. V nr. 10 er det tillatt med forsiktig skogsdrift av barskog slik det framgår av skjøtselsplan.

Kap. VI nr. 5 gir Statsforvalteren hjemmel til å gi dispensasjon for hogst av ved til eget bruk.

Disse to bestemmelsene kommer imidlertid ikke til anvendelse i denne saken, da det ikke er utarbeidet en skjøtselsplan for verneområdet, og det er ikke snakk om hogst av ved til eget bruk.

Statsforvalteren kan også gi tillatelse til hogst i medhold av naturmangfoldloven (nml.) § 48 dersom tiltaket ikke er i strid med verneformålet og ikke vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Det følger av nml. § 7 at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal ligge til grunn som retningslinjer ved behandling av søknaden. Dette innebærer at kunnskapsgrunnlaget i saken skal være tilstrekkelig. I tillegg skal prinsippene om føre-var, samlet belastning på økosystemet, kostnader ved miljøforringelse og miljøforsvarlige driftsmetoder vurderes.

Statsforvalterens vurdering

Det aktuelle arealet i reservatet har liten økologisk tilknytning til sjøen, med unntak av kantsonen mot vannet. Arealet henger derimot naturlig sammen med den tilgrensende skogen utenfor verneområdet. Det er derfor ikke unaturlig å vurdere en felles skjøtselsstrategi for skogen i og utenfor verneområdet i dette tilfellet. Det må her påpekes at det ikke er snakk om en ordinær kommersiell sluttavvirkning, men en skjøtsel med tanke på friluftsliv, landskapsbilde og naturkvaliteter knyttet til et åpent skogbilde.

Det faktum at skogen er grandominert, vil også gjøre skogen i reservatet utsatt for vindfelling der som skogen åpnes opp utenfor vernegrensa mens skogen i reservatet ikke røres. Selv om død ved også er en viktig kvalitet i mange verneområder, ser vi det som lite hensiktsmessig med en skarp, vindutsatt skogkant her. Vi mener at dette området vil tjene på en mer «umerkelig» overgang mellom vernet og ikke vernet areal med den skjøtselen som nå er planlagt.

Vi tror også at skogen i reservatet her kan utvikle seg på en måte som fremmer visse naturverdier dersom det meste av grana fjernes. Furu og løvtrær vil utvikle større kroner og vil kunne oppnå en høyere alder, og på grunn av mer lys på bakken vil det kunne utvikle seg en mer urterik flora.

Kantsonen langs vannet må gis spesiell oppmerksomhet på grunn av sin økologiske funksjon i tilknytning til sjøen. Vi vil her vise til vannressursloven § 11, hvor det bl.a. sies følgende: «Langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr.» I det aktuelle området er det som nevnt en smal sone mot sjøen der løvtrær dominerer. Denne må bevares, og det er ønskelig å videreutvikle den slik at kantsonefunksjonen bedres ytterligere. Fjerning av gran er i så måte et godt tiltak.

Når det gjelder vurdering etter nml. §§ 8-12, vil vi her bemerke at vi anser kunnskapsgrunnlaget i saken som tilstrekkelig, særlig på bakgrunn av befaringen som er avholdt. Vi mener at tiltaket samlet sett vil ha en positiv effekt på naturmangfoldet, og det vil derfor ikke kunne bidra til at økosystemet utsettes for en for stor samlet belastning. Hogsten planlegges gjennomført senere i sommer på tørt føre slik at kjørespor unngås, og vi anser kravet om miljøforsvarlige teknikker som oppfylt. Alle kostnader dekkes av grunneieren.

Etter vår vurdering er tiltaket ikke i strid med verneformålet, og det vil ikke påvirke verneverdiene nevneverdig. Vilåårene for å gi dispensasjon med hjemmel i nml. § 48 er oppfylt.

Vedtåk

Statsforvalteren gir tillatelse til hogst i Gjølssjøen naturreservat på eiendommen Botner. Tillatelsen er gitt med hjemmel i naturmangfoldloven § 48.

Tillatelsen gis på følgende vilåår:

- Tiltaket skal gjennomføres så skånsomt som mulig og ta hensyn til naturverdiene.
- Hogsten skal skje på føre som gir minimal risiko for kjøreskader. Eventuelle kjøreskader som likevel oppstår, skal repareres så snart som mulig etter avsluttet hogst.
- Tillatelsen gjelder hogst av gran, med mulighet til unntaksvis å hogge andre treslag der dette kan bidra til å oppfylle hensikten med hogsten. Tynning av ung furu som vokser tett kan være et slikt unntak.
- Det skal ikke felles løvtrær nærmere vannkanten enn 5 meter uten at dette er avtalt med Statsforvalteren.
- Ingen store løvtrær skal felles.
- Hogstavfallet kan fjernes fra verneområdet.
- Før hogsten starter, skal det gjennomføres en befaring der grunneier, hogstansvarlig og Statsforvalteren deltar, og der detaljer vedrørende hogsten avklares nærmere.
- Denne tillatelsen skal være tilgjengelig i felt, og kunne forevises oppsyn og politi.
- Tillatelsen gjelder for 2021.

Statsforvalteren har bare vurdert søknaden etter verneforskriften. Vi forutsetter at det innhentes tillatelser etter annet lovverk om nødvendig. Statsforvalteren vil eventuelt kunne komme inn igjen i saken i den forbindelse.

Klageadgang

Du kan klage på dette vedtaket til Miljødirektoratet innen tre uker, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29. Klagen skal sendes til Statsforvalteren. Klagen må inneholde opplysninger om hvilket vedtak som påklages, årsaken til klagen, hvilke endringer som ønskes og eventuelt andre opplysninger som kan ha betydning for vurdering av klagen. Partene i saken har adgang til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter. Den som klager kan be om at iverksettelsen av vedtaket utsettes.

Med hilsen

Karsten Butenschøn
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Gunnar Bjar
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent